

**TÜRKONFED YÖNETİM KURULU BAŞKANI
SÜLEYMAN SÖNMEZ
ADANA BASIN TOPLANTISI
KONUŞMA METNİ**

**3 Ağustos 2022 - Çarşamba
Adana**

Değerli Basın mensubu dostlarımız, TÜRKONFED Ailesinin değerli başkanları;

Hepinize tekrar katılımlarınız için teşekkür ediyorum ve **TÜRKONFED Yönetim Kurulu** adına sevgilerimi iletiyorum. Sizleri **Başkan Yardımcımız, Yönetim Kurulu Üyemiz, Federasyon ve Dernek Başkanlarımız** ile **memleketim Adana'da TÜRKONFED Yönetim Kurulu Başkanı** olarak ağırlamaktan ve birlikte olmaktan büyük bir memnuniyet duyuyorum.

Bağımsız ve gönüllülük ilkesi ile ülkemizin her bölgesinden iş insanlarının bir araya gelerek kurduğu **TÜRKONFED**, bugün **26 bölgesel, 4 sektörel** olmak üzere **30 federasyon, ulusal ve uluslararası 300'ün üstünde dernek ve 50 bini aşkın şirketi** temsil ediyor.

Kurulduğu günden bugüne geçen 18 yılda; ülkemizin **sürdürülebilir kalkınmasından rekabetçiliğine, dijital ve yeşil dönüşümden eğitime, yerel kalkınmadan demokrasiye, gençlik ve girişimcilikten toplumsal cinsiyet eşitliği ile kadının güçlendirilmesine** odaklanan konularda, **60 araştırma raporu** hazırladı. **Soruna değil çözüme odaklanan politika önerileri** ile ülkemizin kalkınma yolculuğuna **kapsayıcı işbirlikleri ile değer yarattı ve yaratmaya** devam ediyor.

Değerli Basın Mensubu Dostlarımız,

Dünya ve ülkemiz alışık olmadığımız son derece belirsiz bir dönemden geçiyor. **Pandemi** etkisini yeniden artırırken; **Rusya-Ukrayna Savaşı** her şeyden önce, insani boyutuyla acı veriyor. Diğer taraftan **ekonomi, enerji, gıda** gibi pek çok önemli konu, dünya genelinde çok önemli krizler ve risklere açık kapı bırakıyor.

Nitekim savaşın etkisiyle önce ciddi bir **enerji krizi**, ardından da **gıda krizi** ile karşı karşıya kalırken; **Irak ve Suriye** başta olmak üzere yakın çevremizde bir ateş çemberi ile sarılmış durumdayız. **FED'in 41 yıl sonra 75 baz puanlık bir faiz artışı** ile devam ettirdiği dünyanın geneline yayılan yüksek enflasyonla mücadele etme planını; **ABD, AB ve Çin** gibi küresel ekonomiye yön veren ülkelerde, büyümenin yavaşlaması hatta resesyon riski tartışmaları izliyor.

Üstelik küresel durumun getirdiği bu zorluklara, içerde yapısal sıkıntılarımız da ekleniyor. **'Üretim maliyetleri ve tedarik', 'yüksek enflasyon ve satın alma gücü', 'savaşın ihracat pazarlarına etkisi'** ile **'finansmana erişim ve kur artışı'**, özel sektörün 2022 yılında karşısına çıkan **dört temel sorunu**

oluşturuyor. Özellikle gelişmekte olan ülkelerde **bir kalkınma sorunu olarak gördüğümüz yüksek enflasyon yoksullaştıran bir büyüme yaratıyor.**

Dünyanın gelişmiş ülkeleri ile, gelişmekte olan ülkeleri, enflasyona karşı faiz silahını, yerinde ve zamanında, gerekirse şahin politikalarla kullanırken, ülkemiz izlediği ekonomi politikası ile, ciddi olarak ayrışıyor.

Dışarıda enflasyon baskısının yarattığı etkiye, içeride **kurumlarımızın bağımsızlığı, şeffaflığı, hesapverirliği** başta olmak üzere yaşanan yıpranmanın yarattığı güvensizlik ile yapısal sorunlarımız eklendiğinde hissettiğimiz tepki haliyle şiddetli, sarsıcı ve acı oluyor.

Değerli dostlar;

Enflasyon sadece ekonomik değil aynı zamanda sosyal ve toplumsal sonuçlar da yaratıyor. Hayat pahalılığı yaratan ve toplumun refah düzeyini aşağı çeken enflasyon, ekonomi çarkının dönmesinde ciddi bir ivme kaybı da yaratıyor. İş dünyamız, döviz kuru ve yüksek enflasyondan kaynaklı çifte bir yükü omuzlamış durumda.

Özellikle **doğal gaz ve elektriğe** yıl içinde gelen yüksek zamlar, işletmelerin maliyetlerini ciddi ölçüde etkiliyor. Bu noktada enflasyon ile mücadelenin, bilimsel kurallar çerçevesinde önceliklendirilmesi ve ekonomideki belirsizliklerin bir an önce ortadan kalkması hayati önem taşıyor.

İşletme sermayesi ihtiyacı giderek artan KOBİ'lerimiz, başta emtia olmak üzere girdi maliyetleri artışı kaynaklı sorunlar ve finansmana erişimde ciddi zorluklar yaşıyor. Tüm bu zorlu ve olumsuz tabloya rağmen iş dünyamız yatırım inancını kaybetmemiş olsa da bu durumun sürdürülebilir olması için ekonomide istikrarın sağlanmasına, yatırım iklimini güçlendirecek politikalara ihtiyaç duyuluyor.

Rekabetçilikte sanayi odaklı, üretim odaklı yeni bir hikâye yazmamız gerekiyor. Ekonomimizin yaşadığı belirsizliği artırmanın kimseye bir faydası yok. Artık büyümeden ziyade, kalkınma odaklı bir ekonomik modele geçmemiz gerekiyor.

Değerli Basın Mensubu Dostlarımız;

Yüksek enflasyon, yüksek kur ve faiz sarmalında özel sektörün tedarik ve finansman süreçlerini sürdürülebilir yönetmesi çok daha önemli bir hale geldi. Bizler ülkemiz için çalışan ve değer yaratan iş insanlarıyız. Bu noktada kördüğümü çözecek hamlenin **özel sektöre, üretim odaklı bir ekonomi için uygun koşullarda finansmana erişim kanallarını açmak** olduğunu düşünüyorum.

Böyle dönemlerde, tüm kesimler olarak enerjimizi, iş birliği ve diyalog kanalları ile finansman kanallarının açık tutulmasına harcamamız gerekiyor. Bunu yapabilirsek, sorunlarımızı da hep birlikte ortak akıl ve ortak vizyon ile içinde çözebiliriz.

Politika faizimiz yüzde 14 olsa da ticaretle ve bankacılıkta faizler yüzde 30-35, rotatif krediler ise yüzde 50. Döviz kredi maliyetleri dolar ve Euro'da, uzun vadelerde **yüzde 10'ların üzerine çıktı.** **KOBİ'lerin krediye erişim kanalları artık kapandı.** Bu maliyetlerden alınan kredilerin geri ödenmesinde de sıkıntılar yaşanıyor.

KGF destekli 150 milyar TL'lik paket açıklansa da henüz işleme alınmadığı için işletmelerimizin bu yöndeki beklentileri devam ediyor. Böyle bir dönemde **kredi musluklarının bırakın kapanmasını, kısılması dahi ekonomide çarkları yavaşlatan bir süreci** başlatabilir.

Dolayısıyla işletmelerimiz, finansmana ne kadar uygun şartlarda ve ne kadar kolay erişebilirse, üretime, yatırıma ve istihdama da aynı oranda destek verebilir.

Bu noktada **özel sektör, kalkınmanın karşısında değil yanındadır, destekçisidir; yani ortağıdır.** Hükümetimizin ve ekonomi yönetimimizin, kendisine özel sektörü ortak olarak görmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Dolayısıyla **özel sektörün, üretimde devamlılık sağlayabilmek adına gerçekleştirdiği stok mantığını, piyasada fiyat yükseltme ve manipülasyon odaklı stokçuluk anlayışından ayırmak ve** öyle değerlendirmek daha uygun olacaktır.

Değerli Dostlar;

Ekonomi iklimi; **üretimi, yatırımı ve istihdamı üç eksen**de besliyor: **Güven, istikrar ve öngörülebilirlik...** Halihazırda bu üç eksene en çok hasar veren unsur **ülkemin yatırımcılar nezdindeki risk algısıdır.**

850-900 bandında olan CDS yani ülke risk algımız, 2008 yılındaki seviyenin üzerinde. Bu durum yatırımcılarımız iştahını kapatırken işletmelerimizin de uluslararası fonlara ve kredi imkanlarına yüksek faizler ile ulaşmasına neden oluyor.

Para ve maliye politikaları ile yürüyeceğimiz yolu yürüdük. Artık köklü yapısal reformlar ile güven, istikrar ve öngörülebilirliği sağlamamız gerekiyor. Bu noktada **faiz-kur-enflasyon** sarmalından kurtulmanın ve riskleri düşürmenin yolu hukuktan geçiyor.

Demokrasiyi bir yaşam tarzı haline getirmek, yargının ve kurumlarımızın bağımsızlığını tesis etmek gerekiyor. Aksi halde hukuk yoksa ekonomi yok. Adalet yoksa güven yok. Fikir ve ifade özgürlüğü yoksa girişimcilik, yenilik ve gelişme yok. O nedenle enflasyon dahil yapısal sorunlarımızla mücadelenin yolu hukukun üstünlüğü ve yargı bağımsızlığından geçiyor.

Değerli Dostlar;

Küresel arenadaki zorlukların yanı sıra içeride yapısal sıkıntılar yaşadığımız bu dönemde, ülke olarak iki önemli fırsatımız var: **Esnek, krizler karşısında bağımsızlık sistemi güçlü olan iş dünyamız ve Anadolu'daki üretim gücümüz...** Biz yerelden ulusala ve küresele uzanan kalkınma yolunun Anadolu'dan geçtiğine inanıyoruz.

Rotamız geçmişte de Anadolu'ydu, yeni dönemde daha da güçlü bir şekilde yine Anadolu olacak. Bu yaklaşımla **TÜRKONFED** olarak yeni dönemde, Anadolu'nun sesini, üretim gücünü, iş yapma kültürünü daha fazla ön plana çıkaracak, iş dünyasının kapasitesini geliştirecek projelere odaklanacağız. **Çünkü dünyanın Türkiye'ye, Türkiye'nin ise Anadolu'nun bağrında saklı olan, kadim üretim ve dayanışma kültürüne ihtiyacı var.**

Anadolu'nun kalkınma dinamiklerini, Anadolu iş insanının rekabetçilik gücünü, Türkiye Hayalimize ulaşacak politika ve aksiyonlara dönüştürmek için çalışıyoruz. **Hayalimizdeki Türkiye'yi** anlattığımız, **Yeni Dönem Yeni Ufuklar Vizyonumuzu** kısacası "Dijital-yeşil ve toplumsal DÖNÜŞÜM" odaklı 3D vizyonumuzu sizler ile paylaştığımız belgemizde detaylı olarak inceleyebilirsiniz.

Yıl sonuna kadar da 60 kentte; proje, eğitim ve mentorluk çalışmalarımız ile aktif olarak bölgelerimize ve ülkemize değer yaratmaya; iş dünyamızın ve KOBİ'lerimizin dijital ve yeşil dünyada kapasitelerini geliştirmeye devam edeceğiz.

Anadolu'yu kalkınmanın bir aktörü yapmak yolculuğunda en önemli zirvemizi de **3 Aralık tarihinde Adana'da** düzenleyeceğimizi ilk defa sizler ile paylaşmak istiyorum. **24. Girişim ve İş Dünyası Zirvemizi**, üye federasyonumuz **ÇUKUROVASİFED**, üye derneğimiz **ADSİAD** ve **Çukurova'nın ortak aklını oluşturan tüm aktörleriyle** gerçekleştireceğiz.

Zirvemiz Çukurova'nın potansiyelini, Adana ve Mersin ile harekete geçirmemiz için önemli bir sinerji yaratacak. **Lojistik altyapısı ile ülkemizin önemli bir ticaret kapısı, ihracattaki dışa açılan yüzümüz olan Adana ve Mersin'in, özellikle tarım ve enerjide önemli bir bölgesel çekim merkezi olma potansiyeli ile Çukurova iş dünyasının üretim ve yatırım motivasyonu**, bu kararımızda etkili oldu. **TÜRKONFED'in 'Hayalimizdeki Türkiye'** vizyonu çerçevesinde, Anadolu'yu kalkınmanın itici gücü yapmak için çıktığımız yolda, **Adana ve Mersinimiz yani Çukurova** kilit öneme sahip.

Değerli Dostlar;

Katılımcı ve kapsayıcı iş birlikleri ile bölgemiz ve ülkemiz için değer yaratmak en önemli hedefimiz. **Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına** girerken ülkemizin dönüşümde sürdürülebilirliğini; **'Yeni Dönem, Yeni Ufuklar'a** yelken açan **Hayalimizdeki Türkiye'yi** de, zirvemizin önemli temaları arasına ekleyerek **yerelden ulusala Çukurova iş dünyamızın da katkısı** ile hep birlikte artı değere dönüştüreceğiz. Bu zirvenin **Adana'da** gerçekleştirilecek olması, hemşehrisi olmaktan gurur duyduğum kentimiz için üzerimizdeki sorumlulukları bir kat daha artırıyor.

Çukurova Bölgesi yapı olarak tıkanan Marmara Bölgesi'nin en önemli alternatifi. Özellikle **Adana ve Mersin'in birlikte kalkınması, Türkiye'nin ekonomisine de yeni bir ivme** kazandıracaktır.

Türkiye'nin dört bir yanından 350 iş insanının katılmasını hedefliyoruz. **TÜSİAD ve TÜRKONFED'in** önceki dönem başkanları ile birlikte tüm bölgelerimizden üye federasyon ve dernek başkanlarımız, yerel ve bölgesel kent aktörleri, iş dünyası ve sivil toplumun katılımı ile kapsayıcı bir iş birliğini ortaya koyacağız.

TÜSİAD Yönetim Kurulu Başkanı Orhan Turan'ın da aramızda olacağı zirve, **iş dünyasının kalbinin Çukurova'mızda attığı, katma değer yaratacak bir etkinlik** olacak. Karşılıklı iletişimi, iş ilişkilerini geliştirmek, yeni iş olanakları yaratmak ve bölgemizin potansiyelini artırmak için çok önemli bir avantaj sağlayacak. Sonuçta kazanan Adana, Mersin ve Türkiye'miz olacak. Buna yürekten inanıyorum.

Memleketim Adana'da düzenlediğim toplantıda, benimle birlikte olan **TÜRKONFED Ailemizin değerli başkanlarına** ve değerli dostlarıma şükranlarımı sunuyorum. 30 yıldır beni tanıyan ve bugün de toplantımıza katılan **siz değerli basın mensuplarına**, sevgili dostlarıma da teşekkür ediyorum.

Sağlık ve sevgilerle,